

>>> meer nieuws op www.kits.be Webcode: zonnezeil

Mens & Maatschappij

Foto Alamy - Imageset - Malcolm Brice

Foto Belga - Alamy - Imageset

7 mei

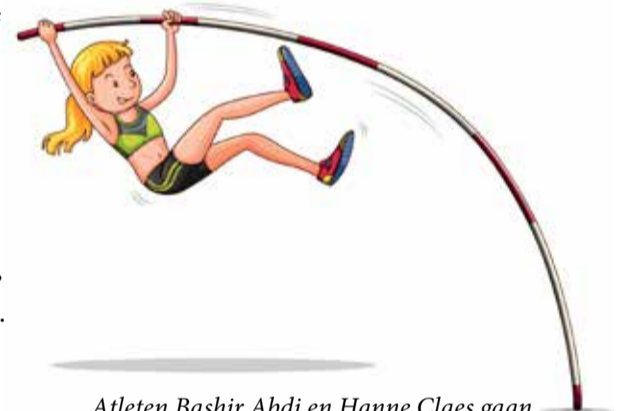
Wereld Atletiek Dag

Atletiek in de kijker zetten, dat gebeurt wereldwijd op de Wereld Atletiek Dag begin mei. Beweging en sport zijn belangrijk. Maar wat maakt atletiek tot een echte topper binnen de sporten?

Atletiek komt van het Griekse woord *athlos* en dat betekent 'wedstrijd'. Atletiek wordt weleens 'de moeder van alle sporten' genoemd. Het is samen met zwemmen de oudste sport die we kennen. Bovendien is atletiek erg veelzijdig omdat het alle basisbewegingen van mensen omvat. Lopen, springen en werpen worden in verschillende disciplines toegepast.

Veel verschillende onderdelen. Hou jij bijvoorbeeld heel veel van lopen? Dan vind je in atletiek zeker je ding. Je kan kiezen uit korte afstanden, lange afstanden, sprinten, veldlopen, hordelopen of estafette. Heb je lange benen of kan je springen als een kangoeroe? Dan ga je misschien wel voor hoogspringen, verspringen, polsstokspringen of hink-stap-springen. Ook werpen

heeft een plekje binnen atletiek. Met de juiste techniek en stevig getrainde armen gooi je een speer, kogel of discus meters ver. Ben je er nog niet helemaal uit waar je talent ligt? Of doe je het gewoon allemaal graag? Dan kan je voor de meerkamp gaan. Atletiek, wat een sporttopper!

Atleten Bashir Abdi en Hanne Claes gaan voor ons land naar de Olympische Spelen in Parijs. Foto iStock - blueringmedia

7 mei Wereld Astma Dag

Meer dan 260 miljoen mensen wereldwijd hebben astma. Het is een longziekte die niet besmettelijk is. Op de eerste dinsdag van mei wordt astma in de kijker gezet. Hoe meer we over de ziekte weten, hoe beter patiënten geholpen kunnen worden.

Ademhalen is voor heel veel mensen vanzelfsprekend, maar niet voor iedereen. Je ademt lucht in door je neus of mond. Die lucht gaat dan naar je longen en geeft zuurstof af aan het bloed. Mensen met astma krijgen snel geïrriteerde longen door rook, stof of een inspanning. Wanneer dat gebeurt, trekken de luchtwegen

samen en ontsteken ze. Hierdoor wordt het moeilijker om te ademen. Astmapatiënten hebben dan ook een piepende ademhaling of moeten veel hoesten. Ze zijn vaak kortademig en voelen een druk op de borst.

Leven met astma

Astma is voor iedereen anders. Sommige mensen hebben het af en toe, terwijl anderen er elke dag last van hebben. Gelukkig bestaan er medicijnen die de luchtwegen openhouden en ontstekingen verminderen. Vaak is dat een puffer, een apparaatje met medicijnen erin. Met de juiste behandeling kunnen patiënten actief zijn, sporten en plezier maken!

Foto iStock - barburk

Hunting game

Ben je fan van de tv-programma's *Het jachtseizoen* en *Klopjacht*? Hierin spelen de kandidaten een kat- en-muis spel met speurders en proberen ze uit hun handen te blijven. Met de gratis app *Hunting game* kan je dit spel ook in je eigen gemeente spelen. Alle spelers of

teams hebben een smartphone met de app. Een renner of team vertrekt met als doel een bepaalde tijd niet opgepakt te worden. Dat is niet gemakkelijk, want de jagers krijgen via de app updates over de plek waar de gezochte persoon of groep zich bevindt. Met deze app wordt je gemeente je speelveld!

Meisjes drinken en roken meer

Steeds meer meisjes beginnen op jonge leeftijd met drinken en roken. Dat blijkt uit een nieuw onderzoek van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Ook blijft het gebruik van alcohol en sigaretten bij jongeren hoog.

De WHO is bezorgd omdat het alcohol- en sigarettengebruik bij jonge meisjes toeneemt. Vroeger waren er meer jongens die rookten en dronken dan meisjes. Nu zijn de percentages gelijk. Daarnaast blijkt dat jongeren veel vaker rookten en dronken in 2020-2021 dan in 2017-2018. De coronacrisis is een mogelijke oorzaak. Daardoor hadden jongeren meer stress en waren er minder campagnes om het gebruik af te raden.

Aanpak

Om dit probleem aan te pakken, wil de WHO strengere maatregelen zoals hogere belastingen op alcohol en tabak. Ze stelt ook voor om de minimumleeftijd waarop je deze producten kan kopen, te verhogen. Daarnaast wil ze minder reclame voor alcohol en tabak. Zo hoopt ze de volgende generatie te beschermen tegen de schadelijke effecten van alcohol en tabak. Op naar een gezonde toekomst voor iedereen!

Foto iStock - pitchwayz

KORT

4 kuikens uit het ei

Beeld uit livestream Slechtvalk Sint-Romboutskathedraal

MECHELEN | Al enkele jaren kiest een koppel slechtvalken de Sint-Romboutstoren uit om hun nest te maken. Op dit moment staat de toren in de steigers, maar dat hield het valkenpaar niet tegen. Ze maakten een nest en broedden vier eitjes uit. De jongen vliegen normaal na zes weken uit. Hun ouders verzorgen hen goed. Zij vangen vooral vogels voor hun kuikens. Het is nog wel opletten voor de vogelgriep. Die ziekte vormt een bedreiging voor vogels in het wild.

Benieuwd? Op de livecam kan je de slechtvalken af en toe zien.
<https://youtu.be/tm46S3tB1Ko>

Mustii naar Malmö

Foto ANP - Alamy - Imagesideet

Het 68ste Eurovisie Songfestival komt eraan. Mustii vertegenwoordigt België in de Zweedse stad Malmö. Mustii is de artiestennaam van de 32-jarige Thomas Mustin. In Vlaanderen is hij niet zo bekend. In het Franstalige deel van België en in Brussel heeft hij veel fans. Hij is zanger en acteur. Hij zingt op 9 mei het nummer *Before The Party's Over* in de tweede halve finale. Hopelijk is het feestje dan nog niet voorbij en mag ons land door naar de finale op 11 mei. Succes Mustii!

Wel 26.600 reddingsvesten kwamen in zee terecht. (Foto Instagram Proper Strand Lopers)

Bijzondere reddingsvest

WESTENDE | Rosa vond een reddingsvest van LEGO op het strand. Het gaat om een zeldzame vondst aan onze kust.

Rosa Coene houdt samen met andere vrijwilligers van de Proper Strand Lopers de **vloedlijn** netjes. Enkele keren per week gaat ze met een vuilniszak het strand op. Daar trof ze onlangs iets buitengewoons aan: een reddingsvest van LEGO. Het gaat om een van de LEGO-figuurtjes die op 13 februari 1997 **het ruime sop kozen**. Dat staat bekend als *The LEGO Spill*. Het is nog maar de zesde keer dat een van die stukjes in België aanspoelt.

The LEGO Spill

27 jaar geleden vielen 62 containers van een schip door een monstergolf bij

het meest westelijke punt van **Groot-Brittannië**. In een container zaten bijna vijf miljoen LEGO-stukjes met het thema zee. Jarenlang spoelden figuren aan op de Britse stranden. Maar ook in **Frankrijk**, **Ierland** en een enkele keer zelfs in **Australië** en Texas. Zwemvliezen, zeegras en duikflessen zijn de gewonere vondsten. De zwemvesten spoelen minder vaak aan. Veel mensen zijn op zoek naar de zeldzaamste stukjes: de groene draak en de octopus. In april werden twee octopussen gevonden op Britse stranden. Een van de vindsters, de 13-jarige Liutauras, verzamelde al 800 LEGO-figuurtjes.

Winnaars Junior Journalist

Herinner je je nog de oproep voor Junior Journalist in KITS? Deze schrijfwedstrijd van Davidsfonds voor tieners is intussen afgelopen. De prijsuitreiking vond plaats op zondag 21 april, en KITS was erbij.

Over heel Vlaanderen namen zo'n 10.000 jongeren deel aan de wedstrijd. Meer dan 100 stootten door naar de nationale finale. In reeks 1 (5de-6de leerjaar) zijn er vijf bekroonde teksten. De eerste prijs gaat naar Heleen Tobac. Zij had op het tv-journaal een meisje gezien in een door

oorlog verwoeste stad en schreef er een aangrijpende tekst over. In reeks 2 (1ste graad secundair onderwijs) zijn er drie winnaars. De eerste prijs is voor Mila Descamps, voor haar originele interview met een oma die de beste appelcake ter wereld bakt. Wiam Abdeloifi en Milena

Foto Pieter Muyllie

De 14 winnaars van Junior Journalist.

Impens zijn de hoofdwinnars van reeksen 3 en 4.

Lees de teksten van de hoofdwinnars op www.kits.be

Naar het stemhokje

De verkiezingen komen eraan. Je ziet het in de media en op straat. Alle politici proberen de aandacht van de kiezer te trekken.

Op 9 juni zijn er drie verkiezingen: Europese, Vlaamse en federale (= voor heel België). Wie ouder is dan 18 jaar, moet stemmen voor alle verkiezingen. Daarnaast moeten 16- en 17-jarigen stemmen voor de Europese verkiezingen. De voorbije weken hielden alle partijen hun **partijcongres**. Daarop stellen de politici hun programma voor: de wetten die zij willen invoeren of juist afschaffen. De komende weken gaan de politici de straat op om met zoveel mogelijk mensen te praten. Ze vragen om voor hun partij te stemmen. In de straten verschijnen steeds meer affiches en de sociale media worden overspoeld met berichten en advertenties. Op tv zijn er **debatten** met politici van verschillende partijen.

Peilingen

De zeven partijen in het Vlaams Parlement zijn nu (met tussen haakjes het aantal **zetels**): N-VA (35) – Vlaams Belang

(23) – CD&V (19) – Open Vld (16) – Groen (14) – Vooruit (13) – PVDA (4). Hoe zal de zetelverdeling eruitzien na de verkiezingen? Het afgelopen jaar werd een aantal peilingen georganiseerd. Een groep mensen geeft **anoniem** aan op wie ze zullen stemmen. Daaruit blijkt dat Vlaams Belang en PVDA sterk vooruit zullen gaan. De andere partijen blijven gelijk of gaan achteruit. De peilingen geven verschillende resultaten voor de kleinere partijen. De ene keer zit een partij boven de tien procent, de andere keer eronder. Als een partij minder dan vijf procent haalt, kan ze geen mensen naar het parlement sturen. Dat heet de kiesdrempel.

Stemplicht afschaffen?

Er zijn ook enkele nieuwe partijen. Omdat zij niet zo bekend zijn, halen ze vaak de kiesdrempel niet. De partij Blanco heeft maar één programmapunten: de stemplicht afschaffen. In de mees-

Foto Vlaams Parlement

te landen is er stemrecht en ben je niet verplicht om te stemmen. Bij de vorige federale verkiezingen heeft een op de zes Belgen niet of ongeldig gestemd. Blanco hoopt dat veel van die mensen op hun partij zullen stemmen.

VOORUIT ✨

cd&v

GROEN

NVA
NIEUW-VLAAMSE ALLIANTIE

open vld

VLAAMS
BELANG

Studenten in opstand

VERENIGDE STATEN | Studenten van verschillende Amerikaanse universiteiten protesteren al weken. Ze vragen aandacht voor de oorlog in Gaza. Hun universiteiten moeten tonen dat ze voor het Palestijnse volk en tegen Israël zijn, vinden ze.

De protesten begonnen aan de Columbia Universiteit in New York. Daarna breidden ze uit naar andere universiteiten, verspreid over het hele land. De studenten zetten tenten op naast de universiteiten en willen daar niet meer weg. De politie pakte al veel betogers op. Heel wat studenten zijn geschorst: zij mogen voorlopig geen les meer volgen.

Wat willen ze?

De studenten willen eerst en vooral dat de oorlog in de Gazastrook stopt. Verder vragen ze dat de universiteiten geen geld meer

geven aan bedrijven die Israël steunen. Ook mogen de universiteiten geen geld meer aanvaarden van pro-Israëliëse families en bedrijven, want dat gebeurt nu soms. Volgens de studenten zijn hun scholen daardoor mee verantwoordelijk voor de oorlog. Tot slot eisen de betogers dat de geschorste studenten opnieuw les mogen volgen.

Joodse studenten bedreigd

Intussen maken de universiteiten zich zorgen over de veiligheid, vooral van joodse studenten. Op veel plaatsen was er al geweld

Het tentenkamp bij de Columbia Universiteit in New York. Foto ANP - Getty - Michael M. Santiago

tegen joden. Joodse studenten voelen zich daardoor bedreigd. Daarom schakelden veel universiteiten over op online lessen. Scholen en politici roepen de demonstranten op om hun acties te stoppen en hun tentenkampen af te breken. Maar zolang de universiteiten niet naar hen luisteren, zijn de studenten van plan om door te gaan.

Hoe verstopt je een berg?

JAPAN | Een scherm plaatsen om een berg te verstoppen? Een stad nabij de vulkaan Fuji ziet het als enige oplossing tegen het massatoerisme.

Mount Fuji is de hoogste berg van Japan. Eén plek is het populairst voor foto's. Daar zie je twee bekende Japanse symbolen samen: een supermarkt van de keten Lawson en de berg zelf. Elke dag komen er massa's toeristen naartoe. Ze laten afval achter, parkeren waar het niet mag en klimmen op daken. De stad gaat het uitzicht nu afschermen. Japan neemt nog meer maatregelen tegen overlast door toeristen. Zo komt er een toegangsprijs voor Mount Fuji en mogen er maar 4000 mensen per dag op.

DE terugkijker

Man van Tollund

Op 8 mei 1950 ontdekte een Deense familie **turfstekers** nabij het dorpje Tollund een lijk uit de ijzertijd. De veengrond, die bestaat uit heel oud plantenmateriaal, had 'de Man van Tollund' al 2200 jaar perfect bewaard. Om zijn nek droeg hij nog steeds de leren strop waarmee hij rond 350 voor Christus werd opgehangen. Archeologen denken dat hij geen misdaad had begaan, maar dat hij gedood werd als offer voor de goden. Zijn ogen waren na zijn dood gesloten en hij was in een slaaphouding in zijn graf gelegd. Voor een misdadiger doen mensen waarschijnlijk die moeite niet. In zijn darmen vonden onderzoekers restjes van zijn laatste maaltijd: een graanpapje met wat vis.

© Wouter Goudswaard

Olympische vlam onderweg

Eind juli starten de Olympische Spelen in Parijs. Op dit moment is de olympische vlam onderweg met de boot vanuit Griekenland.

De olympische vlam hoort bij de Spelen. Ze wordt altijd aangestoken in de Griekse stad Olympia. Op deze plek, die haar naam aan de Olympische Spelen gaf, waren er 2800 jaar geleden al sportwedstrijden. Vanuit Olympia brengen lopers de vlam met een fakkel naar Athene. Daar wordt de vlam op een boot gezet naar het land waar de Spelen plaatsvinden.

Op tour

Het zeilschip met de olympische vlam vaart dit jaar over de Middellandse Zee naar de Franse kustplaats Marseille. Daar

komt het aan op 8 mei. Dan begint de vlam aan een rondreis door Frankrijk, tot in Parijs. Pas als het grote olympische vuur in het olympisch stadion brandt, kunnen de Spelen beginnen.

Foto Alamy - Imageset - ZUMA Press

De landen die in rood staan, vind je aangeduid op de wereldkaart op www.kits.be. De onderstreepte woorden worden in de woordenlijst op www.kits.be uitgelegd.

KORT Goudspuwende vulkaan

Foto iStock - geyzer

ANTARCTICA | Een vulkaan op Antarctica spuwt elke dag goud ter waarde van zo'n 5600 euro! Dat ontdekten onderzoekers. Het gaat over Mount Erebus, een van de actiefste vulkanen ter wereld. Deze stoot regelmatig stoom- en gaswolken uit. Daarin blijken kleine korreltjes goud te zitten. Goudzoekers hoeven nog niet meteen naar Antarctica te gaan! De goudkorreltjes zijn veel te klein om zomaar op te rapen. Toch zijn de onderzoekers blij met hun vondst. Die kan hen veel leren over het binnenste van de aarde.

Kat op reis

Foto Facebook

VERENIGDE STATEN | Dat katten van dozen houden, wist je misschien. Maar soms komen ze erdoor in de problemen. Katje Galena kroop in een doos met schoenen. Geen goed idee, want haar baasjes wilden die terugsturen naar de webwinkel. Zonder dat ze het wisten, stuurden ze Galena op met de post. Door gaten in de doos kon de kat blijven ademen. Zes dagen later kwam ze aan in een magazijn, zo'n 1000 kilometer verderop. Gelukkig had Galena een chip, zodat een dierenarts haar baasjes kon opsporen. Intussen is het katje weer veilig thuis.

Foto iStock - Khampsee Rawanprakhon

Dit is het beroemdste zicht op Mount Fuji.

Overall toeristen Ook dichterbij huis voeren steden nieuwe regels in tegen het massatoerisme. De Italiaanse stad Venetië vraagt vanaf nu 5 euro toegangsgeld op de 29 drukste dagen. Het Nederlandse Amsterdam stopt met de bouw van hotels. Griekenland en de Franse hoofdstad Parijs verhogen dan weer de toeristenbelasting. Barcelona in Spanje schrapt een populaire buslijn uit Google Maps.

koraalriffen

Onze oceanen warmen op. Dat is slecht nieuws voor de koraalriffen. Die verliezen hun kleur en sterven af. Wat betekent dat voor de natuur? En voor ons?

Koraalriffen vind je in tropische zeeën en oceanen, in ondiep water langs de kust. Ze bestaan uit koralen: duizenden kleine zeediertjes die **zich vastklampen** aan de rotsen. Koralen komen altijd samen met algen voor. Dat zijn planten die de koralen voedsel geven en zorgen voor prachtige, felle kleuren.

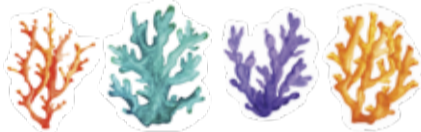
Leven in zee

Koraalriffen zijn belangrijk voor het leven in de oceanen. Je vindt er massa's vissen en andere zeedieren. Ze zijn onmisbaar voor landen waar mensen van visvangst leven. Ook beschermen ze kustgebieden tegen tropische stormen en stijgend zeewater. Maar door de

klimaatverandering hebben koraalriffen het moeilijk. Algen kunnen niet tegen hoge temperaturen en luchtvervuiling. Daardoor verliezen de koralen hun kleur en sterven ze af.

Gevolgen

Als de koraalriffen verdwijnen, zal het leven in onze zeeën en oceanen achteruitgaan. Er zal minder vis en dus minder voedsel zijn. Ook wetenschappers zullen belangrijke informatie verliezen. Zij gebruiken koralen vaak voor onderzoek naar nieuwe medicijnen. Dat zal niet meer kunnen.

Zeilschip in de ruimte

De **Amerikaanse** organisatie voor ruimtevaart NASA stuurde iets bijzonders de ruimte in: een raket met een zonnezeil. Met dit zeil kunnen ruimteschepen vliegen met zonlicht.

Je kan het vergelijken met de zeilen van een boot. Een zeilschip op zee gaat vooruit door de wind. Een ruimteschip met zonnezeil beweegt voort door weerkaatsend zonlicht. Dat gaat best snel, omdat er in de ruimte weinig weerstand is. Het uitgeklapte zeil is 80 vierkante meter groot, maar opgerold past het in je hand! NASA onderzoekt nu of het zeil goed werkt voor toekomstige

ruimtemissies. Het zeil zal 's nachts goed te zien zijn vanaf de aarde. Volgens NASA schijnt het zelfs feller dan Sirius, de helderste ster aan de hemel.

EGGBERT

GENIE IN DE DOP

Floris Oudshoorn

met **Loes Raeymaekers (10)** uit **Schriek**

obstacle runner

Dag Loes, wat houdt *Obstacle Course Running* of OCR in?

Een *obstacle run* is eigenlijk een 'hindernissenloop'. Als *obstacle runner* werk je om het snelst een parcours af. Je loopt van hindernis naar hindernis en probeert daar zo snel mogelijk over te klimmen of te slingeren. Voor mijn leeftijdscategorie, de 9- tot 10-jarigen, is zo'n parcours twee kilometer lang met vijftien tot twintig obstakels.

Welke hindernissen zijn er allemaal?

Er zijn er een heleboel. Je moet bijvoorbeeld over muurtjes klimmen of van de ene ring naar de andere slingeren – die ringen hangen aan touwen hoog boven de grond. Je klimt bovenop een schuin net van touwen. Of je hangt ondersteboven aan zo'n net en zo kruip je dan vooruit. Buiten heb je ook de *weaver* (= wever). Dat is een reeks van lage en hoge balken die dicht bij elkaar staan. Met je hele lichaam ga je over de lage balken en onder de hoge. Je 'weeft' jezelf dus door dit obstakel heen.

Foto iStock - Alena Britanova

Hoe kwam jij op het idee om aan OCR te doen?

Mijn papa is ook een *obstacle runner*. Hij deed al verschillende keren mee met de Belgische, Europese en wereldkampioenschappen OCR. In 2019, 2021 en 2024 werd hij Belgisch kampioen in zijn leeftijdscategorie. Nu heeft hij een eigen trainingscentrum voor OCR: de Sportstal. Zowel binnen als buiten is er een parcours vol typische hindernissen. Sinds mijn acht jaar ga ik elke donderdag een uur trainen. Bij mijn eigen papa natuurlijk!

Lees het vervolg van dit interview op www.kits.be

Foto Siebe Raeymaekers

Ook obstacle runner worden zoals Loes? Surf naar www.desportstal.be!

Hoe ziet zo'n OCR-training eruit?

Eerst doen we een loopspelletje om op te warmen. We doen ook aan krachttraining. De spieren in je handen moeten bijvoorbeeld sterk genoeg zijn om aan de ringen te blijven hangen. Of we leren technieken, zoals hoe je met je voeten een knoop in een verticaal touw legt. Zo kan je makkelijker omhoog klimmen.

Doe je ook mee aan wedstrijden?

Jazeker! In België zijn er zes officiële OCR-clubben. Elke club organiseert elk jaar een wedstrijd. Daar doen telkens 80 tot 100 kinderen aan mee. Elke deelnemer start alleen. Tussen de deelnemers wordt wat tijd gelaten; zo hinder je elkaar niet bij de hindernissen. Ze nemen je tijd op met een **chronometer**. In 2022 werd ik tweede op het Belgisch kampioenschap. De medaille hangt nog altijd op mijn kamer.

Foto Siebe Raeymaekers